

EGÉSZSÉGPOLITIKA

TÁRGY NEPTUN KÓDJA:	EMK3M111_1M
KREDITPONT:	4
TÁRGYFÉLÉV:	3
TANTÁRGYFELELŐS:	Dr. Gaál Péter, egyetemi docens
OKTATÓK:	Dr. Gaál Péter
A TANTÁRGY JELLEGE:	differenciált szakmai ismeretek, kötelezően választható szakmai törzsanyag, szintetizáló
VIZSGAFORMA:	kollokvium
OKTATÁSI IDŐ/FÉLÉV:	36 tanóra
OKTATÁSI FORMA:	gyakorlat
ELŐFELTÉTEL:	1-5, 8-9

BEVEZETŐ MEGJEGYZÉSEK:

Az egészségpolitika a politológia és az egészségtudományok határterületén elhelyezkedő tudományterület. Multidiszciplináris jellege részben e két terület sajátosságaiból adódik: a politológia (vagy politikaelmélet) a politikai tudományok integráló jellegű alaptudománya, az egészségtudományok pedig több olyan diszciplína összefoglaló megjelölése, amelynek fókuszában az egyén és a közösség egészségi állapotának vizsgálata, fenntartása és helyreállítása áll. Az egészségpolitika ugyanakkor maga is integratív jellegű tudomány: számos alaptudomány (közgazdaságtan, pszichológia, orvostudomány, filozófia, stb.) ismeretanyagára támaszkodva vizsgálja az egészség megőrzésére és helyreállítására tett rendszerintű erőfeszítések tartalmát (programalkotás), a politikai tudományok, illetve politológia eszköz-, és fogalomrendszerének segítségével pedig megvalósításának lehetőségeit, folyamatát (környezet, szereplők, lépések), mindezt rendszerszemléletű megközelítésben.

A szervezetek nyílt rendszerek, melyek környezetükkel szoros kölcsönhatásban működnek. A környezet megismerése, folyamatainak nyomon követése, a megváltozott feltételekhez való alkalmazkodás, vagy éppen a környezet megváltoztatása így különösen fontos a szervezetek életképessége szempontjából. Az egészségügyi intézmények működési közegét meghatározó jelentőséggel formálja az egészségpolitika, így ennek megértése, kritikai elemzése, és folyamatainak rendszerzett áttekintése nemcsak az egészségügyet rendszer szinten formáló szakemberek (egészségpolitikusok, tervezők) számára elengedhetetlen, hanem fontos eszközököt ad a szolgáltató intézmények vezetőinek kezébe, intézményeik hatékonyabb működtetéséhez.

A KURZUS ÁLTALÁNOS CÉLKITŰZÉSE:

Magyarországon az egészségügyi intézmények hatékony működtetése, vezetése a gyorsan változó környezet miatt különösen nehéz feladat. A helyzetet még nehezebbé teszi, hogy a gazdasági, társadalmi környezet robbanásszerű változása egy, a központi kezdeményezésre váró, az egyénit pedig tiltó közegre zúdult rá. A jól megfogalmazott, és következetesen végrehajtott egészségpolitikai program nagymértékben hozzá tud járulni az átlátható, tiszta viszonyok megteremtéséhez, a működési környezet stabilizálódásához, és kiszámíthatóságához. Ehhez azonban szükséges, hogy az intézmények vezetői az átalakulás partnereivé tudjanak válni: mozgásterük biztosított legyen, értsék és támogassák a programot. Mindez

fordítva is igaz: a rossz és következetlen egészségpolitika csak fokozza a zűrzavart és a bizonytalanságot. Az intézmények vezetőinek ebben az esetben képesnek kell lenniük érdekeik hatékony képviselőjére, a programok kritikai elemzésére, alternatív programok megfogalmazására és érvényesítésére, hogy biztosítsák intézményeik működését, és az egészségügyi rendszer kedvező irányú átalakulását. Ehhez kíván segítséget nyújtani az *Egészségpolitika* kurzus.

A KURZUS KÖZELEBBRŐL MEGHATÁROZOTT CÉLJAI:

- A kurzus végére a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy az egészségpolitikai programokat megértsék, elemezzék és értékeljék,
- hogy egészségpolitikai programokat fogalmazzanak meg,
- hogy az egészségpolitikai programok megvalósításában közreműködjenek,
- hogy ismerjék az egészségügyi technológiák értékelésének módszertanát és képesek legyenek az értékeléseket elemezni,
- hogy elemezzék a programalkotás folyamatát, felismerjék a programalkotás kulcsszereplőit, fázisait,
- hogy politikai elemzést készítsenek,
- hogy a programalkotási folyamat elemzése alapján saját programjaikat hatásosabban tudják végrehajtani, szervezetük érdekeit pedig hatásosabban tudják képviselni.

OKTATÁSMÓDSZERTAN:

Az egyes témákat interaktív előadások formájában dolgozzuk fel, melyet gyakorlati feladatok megoldása, esettanulmányok feldolgozása követ.

RÖVID TARTALOM:

Bevezetés az egészségpolitikába, az egészségpolitika fogalma és története. Az egészségpolitika célkitűzései. A piac szerepe az egészségpolitikai célok elérésében. Az állami beavatkozás indokai, lehetőségei és eszközei. Az egészségpolitikai programalkotás támogatása: közgazdasági értékelés és politikai elemzés. A programalkotás folyamata, elméletei és szereplői. Hatalomforrások és politikai stratégiák.

SZÁMONKÉRÉS:

- A foglalkozásokon való részvétel, illetve a félév folyamán négy feladatot megoldás (feladatonként minden hallgatónak maximum 1 oldalas rövid beszámolót kell készítenie)
- 2-4 kis csoportban mindegyik csoportnak egy meghatározott egészségpolitikai programot kell elemeznie vagy készítenie, a kurzus során tárgyalt szempontoknak megfelelően. A dolgozat célja, hogy a csoport tagjai egy konkrét feladat megoldása kapcsán alkalmazzák a kurzus, illetve lényegében az egész program során elsajátított ismereteket.
- A csoportmunkával minden csoport maximum 90 pontot szerezhethet. Az így megszerzett pontszám a csoport minden egyes tagjára egyformán vonatkozik.

IRODALOM:

- Gaál, P: Egészségpolitika: Az egészségügyi rendszer menedzsmentjének alapismeretei (jegyzet). Budapest: Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Menedzserképző Központ, 2005.